

FILMOTECA PER A LES ESCOLES

2022-2023

FilmoTeca
de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

FILMOTECA PER A LES ESCOLES

BON DIA, MÓN!

Anne-Lise Koehler i Éric Serre

Material didàctic de la pel·lícula

Recomanada per a cicle inicial
i mitjà de primària

Filmoteca per a les escoles està adreçat a centres educatius i té l'objectiu de fomentar l'interès d'infants i joves pel cinema, així com de formar els espectadors i espectadores del futur, tot posant en valor el nostre patrimoni cinematogràfic.

ÍNDEX

- 6** **Fitxa tècnica**
Sinopsi
- 7** **Què treballem?**
- 8** **Competències bàsiques relacionades**
- 9** **Observar la natura per estimar-la**
Proposta d'activitats
- 13** **Què significa créixer?**
Proposta d'activitats
- 15** ***Stop-motion* de paper maixé**
Proposta d'activitats
- 17** **Glossari**
- 17** **Pel·lícules relacionades**

FITXA TÈCNICA

Bon dia, Món!

- **Títol original:** *Bonjour le monde!*
- **Direcció:** Anne-Lise Koehler i Éric Serre
- **Idea original i guió:** Anne-Lise Koehler
- **Any:** 2019
- **Productora:** Normaal
- **Durada:** 61 minuts

Sinopsi

En un entorn natural d'aigua i de boscos, deu animals de diferents espècies neixen, creixen, s'observen i s'empaiten. A l'aigua, un lluç de riu molt menut vol ser gegant, una jove libèl·lula vol aprendre a lluitar i una salamandra té moltes ganes de sortir de l'aigua per descobrir un altre món. A la riba del riu, un castor desitja construir el món a la seva manera mentre que un bitó vol arribar fins a la lluna volant. A dalt dels arbres, un mussol aixeca el vol i es creua amb un ratpenat a qui li agrada molt la música. Quan per fi clareja, uns cabussos emplomallats ballen, un blauet cerca el seu lloc sota el sol i una tortuga viu meravellada per aquest món tan agitat, manté la calma i desafia el pas del temps. Els nostres deu aventurers admiren la bellesa d'aquest món i se senten afortunats de ser-hi. I tots ells, davant de la natura que els envolta exclamen: Bon dia, món!

QUÈ TREBALLEM

- Observar la natura per estimar-la
- Què significa créixer?
- *Stop-motion* de paper maixé

COMPETÈNCIES BÀSIQUES RELACIONADES

Competències bàsiques de l'àmbit artístic

- Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.
- Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.
- Comprendre i valorar elements significatius de la contemporaneïtat artística.

Competències bàsiques de l'àmbit de coneixement del medi

- Analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.
- Prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència.

Competències bàsiques de l'àmbit d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

- Prendre consciència de les pròpies potencialitats i carències en els diferents àmbits de la vida.
- Adquirir confiança i seguretat en un mateix.

OBSERVAR LA NATURA PER ESTIMAR-LA

Per estimar el lloc on vivim primer ens cal conèixer-lo. Observar la natura és, doncs, el primer pas per cuidar-la i estimar-la. Aquesta pel·lícula ens convida a observar cada petit detall de la vida que habita al voltant d'un estany: descobrir la fauna i la flora que ens envolta per a conèixer l'alteritat animal. En aquest film, els animals pensen en veu alta, parlen amb la natura i comparteixen la seva visió del món. El respecte per tots els éssers vius és primordial, del més petit al més gran, del més feble al més fort: cada animal i cada planta té la seva funció a l'hora de mantenir l'equilibri dels ecosistemes.

La pel·lícula **Bon dia, món!** és un film d'animació però presenta un món molt ben documentat, creat a partir d'una observació molt rigorosa. Els directors Éric Sérre i Anne-Lise Koehler es van envoltar de naturalistes experts i apassionats com Jean Chevallier, Michèle Lemaire i Laurent Arthur del Museu d'Història Natural de Bruges, membres del Parc Natural Regional de

Brenne i de l'associació Charente Nature; i també van treballar amb el director de documentals Patrick Luneau, que és un especialista en la tortuga d'estany.

La directora Anne-Lise Koheler afirma que l'origen de la pel·lícula rau en el seu interès pels animals i les plantes i que volia transmetre aquest entusiasme. Segons ella "cada vegada ens allunyem més d'aquest món natural i vivim immersos en les nostres vides urbanes i lligats constantment al ser i a l'haver de fer. Aquests espais i pensaments tan «reduïts» ens desconnecten de la gran diversitat de la vida i ens allunyen de nosaltres mateixos, dels nostres desitjos i de les nostres preguntes essencials. La natura és sobretot una gran lliçó de llibertat. Hi ha moltes maneres de viure i de cercar la felicitat. Observar i analitzar aquesta vida salvatge ens fa canviar la manera com veiem el món i com enfoquem la nostra existència."

PROPOSTA D'ACTIVITATS

1 La imaginació ens pot portar a molts llocs llunyans o a ser algú diferent, fins i tot un animal. En aquesta activitat guiarem els infants perquè s'imaginin i representin diversos animals. Distribuir els infants per tota la sala i demanar que tanquin els ulls. Dir un animal a cau d'orella, el mateix animal a dues persones. Cadascú ha de fer el soroll de l'animal, mentres camina i escolta la resta de companys i companyes. L'objectiu és trobar-se amb qui té el mateix animal. Un cop totes les parelles s'han trobat, comparteixen amb la resta quina ha estat la seva representació de l'animal per a que la resta endevinin quin animal és.

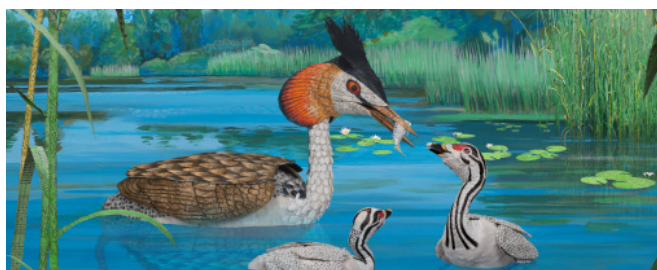
- Quins animals habiten el nostre entorn? Preguntar als infants quins són els animals que coneixen. On viuen? Tots al mateix lloc? Quins han vist a la vida real? Quins a les pel·lícules o als contes? Sondejar els seus coneixements i quin vincle tenen amb els animals i la naturalesa.
- Quins animals apareixen a la pel·lícula? Enumerar els animals que hi apareixen i destacar-ne característiques, curiositats i sota quins perills es troben:
- Després preguntar: els coneixíeu? N'heu descobert algun de nou? Heu après alguna habilitat o característica d'aquests animals?

EL MUSSOL DUC

És un rapinyaire nocturn i habitualment es pot trobar a grans parcs, boscos i fins i tot a prop de zones urbanes.

- **Curiositat:** Com en el cas de totes les aus rapinyaires, les femelles són més grans que els mascles.
- **Fet interessant:** A vegades es troba una cria de mussol sola a terra o a la vora d'un arbust. No vol dir que s'hagi perdut o que l'hagin abandonat, sinó que simplement ha sortit a passejar i els seus pares esperen que els éssers humans desapareguin per alimentar-la i seguir tenint-ne cura.
- **Perills:** No hi ha un perill específic que els afecti particularment però la població s'està reduint com és el cas de tots els animals que viuen en entorns naturals.

EL CABUSSÓ EMPLOMALLAT

És una au aquàtica que es pot observar fàcilment en estanys i, fins i tot, en zones urbanes cèntriques.

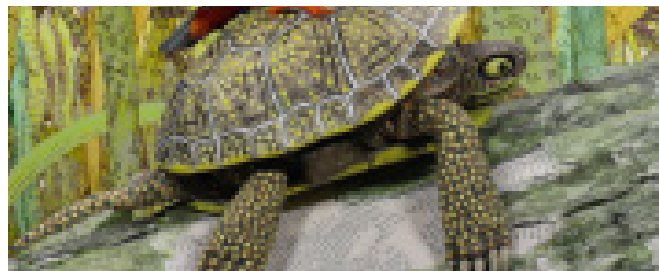
- **Curiositat:** Els mascles i les femelles d'aquesta espècie es reparteixen les tasques domèstiques i de cura de les cries de forma paritària.
- **Fet interessant:** Els cabussos emplomallats són coneguts per les seves magnífiques exhibicions de festeig.
- **Perills:** No hi ha cap amenaça significativa per a la supervivència d'aquesta espècie.

EL BLAUET

Aquest ocell sovint canta mentre vola i inspecciona el terreny.

- **Curiositat:** Amb el bec excava túnels d'un metre de profunditat als marges dels rius per fer-hi el niu.
- **Fet interessant:** Les cries de blauet són molt obedients i esperen ordenadament que els pares els alimentin, d'un en un.
- **Perills:** La població de blauets s'està reduint a causa de la contaminació de les aigües
- i els canvis que es produeixen als rius.

LA TORTUGA D'ESTANY

És una tortuga discreta que es troba en estanys i aiguamolls.

- **Curiositat:** Naixen mascle o femella segons la temperatura exterior que hagi fet durant el desenvolupament de l'ou.
- **Fet interessant:** El seu metabolisme s'alenteix quan es troben en un entorn en condicions desfavorables. Si fa massa calor o massa fred, dormen sota terra fins que torna el bon temps.
- **Perills:** La població d'aquesta espècie de tortuga s'està reduint a causa de la contaminació de les aigües i els canvis que es produeixen als rius.

EL NÒCTUL PETIT

Fan els nius a les parts més altes dels boscos i volen molt amunt per buscar aliment.

- **Curiositat:** Per anar fins al punt on passen l'hivern, els nòctuls petits poden arribar a volar milers de quilòmetres.
- **Fet interessant:** Quan són molt petits, s'enganxen al pelatge de la mare i l'acompanyen mentre aquesta caça. Quan són una mica més grans, l'esperen al niu, mentre un altre nòctul adult vigila els petits.
- **Perills:** Els nòctuls pateixen amb la destrucció dels boscos més antics. La contaminació, els pesticides i els insecticides també són una amenaça per als nòctuls.

EL CASTOR EUROPEU

Els castors són discrets, però és fàcil adonar-se de la seva presència per tot el moviment de terres que fan als marges dels rius.

- **Curiositat:** Són molt bons enginyers, construeixen preses per mantenir el nivell de l'aigua que necessiten. Les seves accions al territori enriqueixen la biodiversitat de les zones humides.
- **Fet interessant:** Viuen en grups familiars. El pare i la mare estan junts tota la vida i viuen amb les cries que han nascut aquell mateix any i l'any anterior. La mare és qui pren les decisions més importants i dirigeix totes les tasques.
- **Perills:** Pràcticament havien desaparegut a França el segle XIX a causa de la caça. Ara són una espècie protegida i estan en expansió i de mica en mica van recuperant el seu hàbitat natural. L'urbanització dels marges dels rius i la construcció de preses d'aigua per part dels humans els dificulten els moviments per la zona.

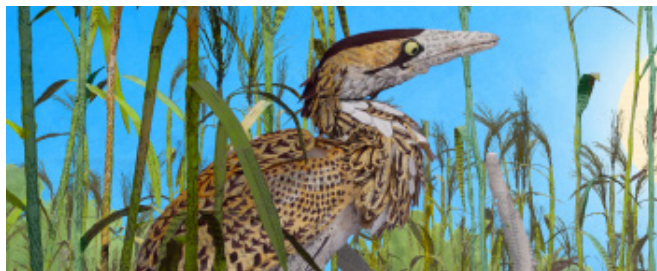

LA SALAMANDRA

Viuen en zones humides i surten sobretot a la nit, i quan plou.

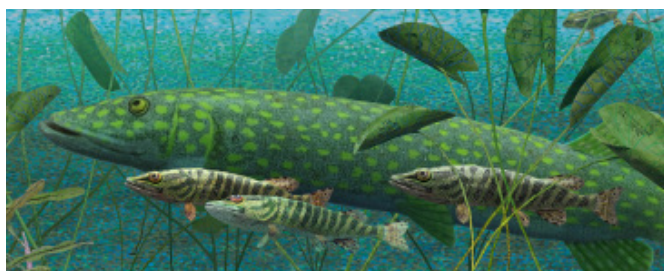
- **Curiositat:** Tenen la capacitat de regenerar certes parts del cos quan es fan mal.
- **Fet interessant:** Les salamandres adultes no saben nedar i si malauradament cauen a l'aigua, no sobreviuen, encara que hi hagin crescut.
- **Perills:** És una espècie amenaçada perquè són molt sensibles als pesticides i als insecticides. L'evolució humana i la fragmentació dels seus hàbitats fan que estigui en perill.

EL BITÓ

És un ocell discret que viu a grans canyissars.

- **Curiositat:** Quan se senten amenaçats, els bitons estiren el coll i es queden immòbils per camuflar-se entre les canyes i ser invisibles per a la resta. Poden moure el cap durant hores al ritme de les canyes al vent.
- **Fet interessant:** Els bitons s'alimenten dels peixos que pesquen. Es mouen molt lentament i es queden immòbils per sorprendre els peixos.
- **Perills:** La població de bitons s'està reduint a causa de l'assecamment de les zones humides.

EL LLUÇ DE RIU

Viuen en zones d'aigües tranquil·les dels rius i del rierols, i també se'n troben als llacs i als estanys.

- **Curiositat:** La boca del lluç de riu té 700 dents.
- **Fet interessant:** Neixen sense boca i aquesta es forma a mesura que es van fent grans.
- **Perills:** És una espècie en regressió a causa de la reducció de zones inundables i dels pesticides que contaminen l'aigua.

LA LIBÈL·LULA EMPERADOR

Es troben en zones aquàtiques però també en zones molt allunyades de l'aigua

- **Curiositat:** Com tots els insectes, el seu creixement és en mudes.
- **Fet interessant:** Les larves es desenvolupen entre un i dos anys. Els adults viuen unes setmanes, fins que es reproduïxen.
- **Perills:** És una espècie molt sensible a tota mena de contaminació de l'entorn, i ha desaparegut o s'ha reduït considerablement la seva presència en zones d'agricultura intensiva.

QUÈ SIGNIFICA CRÉIXER?

Les vides dels protagonistes de **Bon dia, món!** tenen un tret en comú: totes comencen amb el naixement. I a partir d'aquí, cadascú fa un procés diferent de creixement, aprenentatge i descobriment personal. D'aquesta manera, la pel·lícula esdevé també un aprenentatge sobre el creixement i com aquest està vinculat amb la relació que establim amb els altres.

Els directors expliquen que amb aquesta pel·lícula volien proposar una observació del món des d'un altre punt de vista, des de l'experiència comuna entre tots els éssers vius que és el moment del naixement i l'experiència de la infantesa. Tant nosaltres, els

éssers humans, com les àguiles, els cucs de terra i els brins d'herba naixem i vivim el moment de la infància. Tenim moltes coses en comú i, alhora, hi ha moltes diferències entre nosaltres que són molt interessants de descobrir. Preguntar-se què és el més important de la vida per a un castor o per a un lluç de riu, també fa que ens ho preguntem a nosaltres mateixos i pensem sobre què ens aporta felicitat.

PROPOSTA D'ACTIVITATS

1 Tots els animals tenen diferents habilitats i vulnerabilitats, que van canviant al llarg del seu creixement. Amb tot el grup, identificar algunes de les habilitats que tenen (la libèl·lula és molt ràpida, el castor pot construir estructures amb facilitat...) i també les seves vulnerabilitats (als ocells els és una mica complicat fer el primer vol, quan la salamandra muda de pell és més fàcil que se la mengin...). Una vegada feta aquesta introducció, cada infant pensa en un animal que li agradi i busca una habilitat i una vulnerabilitat que tingui. Després, dibuixa l'animal en un paper i, quan tothom hagi acabat, cadascú mostra el dibuix i explica l'habilitat i la vulnerabilitat que ha detectat en l'animal. En gran grup, reflexionar: i nosaltres, som com els animals que hem dibuixat? Tenim habilitats i vulnerabilitats? Quines? Visibilitzar que tothom en té i crear un espai perquè qui les vulgui compartir ho pugui fer.

- En aquesta entrevista (<https://vimeo.com/565534749>) la directora de la pel·lícula Anne Lise Koehler parla del procés de creació de **Bon dia, món!** Per fer aquesta activitat, mirar del minut 1:24 fins al 2:09 del vídeo, on Koehler respon a la pregunta “com sorgeix el diàleg entre animals i humans com una forma de narrar la pel·lícula?”. La directora explica que mai sabrem com pensa una salamandra, però intentar imaginar-nos-ho ens pot ajudar a entendre punts de vista diferents dels nostres.
- Creieu que és important veure altres punts de vista? I en el cas dels animals, perquè creieu que és important posar-nos a seva la pell? Podem aprendre alguna cosa d'ells? Reflexionar amb el grup al voltant d'aquestes preguntes i posar en relleu la importància de l'empatia per entendre altres maneres de fer.

STOP-MOTION DE PAPER MAIXÉ

L'animació és l'art de crear la il·lusió del moviment en elements inanimats. Es tracta d'aconseguir que un personatge dibuixat, un ninot, o qualsevol altre objecte, prengui moviment mitjançant un seguit d'imatges estàtiques. Aquest moviment pot ser creat però és una il·lusió, no existeix a la realitat sinó que només és possible veure'l degut a la manera que té el nostre cervell de processar els estímuls visuals.

L'experimentació i l'estudi han estat cabdals per entendre com i per què el cervell és capaç de percebre imatges en moviment a partir d'imatges fixes. L'explicació científica d'aquesta il·lusió es va trobar en un principi en el fenomen de la persistència de la retina, segons el qual cada imatge projectada roman uns instants en la nostra retina abans de ser substituïda per la següent. No obstant, el descobriment del fenomen phi determina que l'efecte es deu al sistema nerviós i que es tracta d'una complexa combinació de fenòmens òptics i cerebrals.

Les tècniques que s'han emprat per reproduir aquest moviment són múltiples i, a més, han anat variant amb el pas del temps. El què està clar és que en el cas del cinema d'animació el moviment no és inherent

als personatges (com ho seria en els enregistraments de la realitat), sinó que el moviment s'ha de crear.

Bon dia, món! està feta amb 110 titelles i centenars d'escultures que representen 76 espècies animals, 43 espècies vegetals i 4 de bolets. Els materials que s'han utilitzat per a fer les titelles són paper, teles i pintura. Per construir les titelles i els decorats, el material principal que es va fer servir van ser els fulls de paper dels llibres de la prestigiosa col·lecció *La Pléiade* comprats a diferents mercats i antiquaris.

La tècnica d'animació utilitzada per a dotar de vida als titelles de **Bon dia, món!** és la tècnica d'animació *stop-motion*: una tècnica que consisteix a recrear el moviment d'objectes inanimats a partir de la filmació fotograma a fotograma. Entre presa i presa es produeix una petitíssima variació de la posició d'un objecte mentre la resta d'elements es mantenen estàtics i, d'aquesta manera, en projectar el conjunt de preses de forma continuada no es trenca la continuïtat i es produeix la il·lusió del moviment. Per a cada escena de **Bon dia, món!** s'havien de fer moltes, moltes fotografies: en total, es van fer 90.000 fotografies per a poder fer la pel·lícula.

PROPOSTA D'ACTIVITATS

1 En aquesta activitat descobrirem la tècnica de l'*stop-motion*, que és la emprada per crear la pel·lícula. Per entendre el funcionament de la tècnica, farem una petita animació, a partir de 5 fotografies de dibuixos, que ens mostrarà el creixement d'un arbre. Primer de tot, dividim l'aula en grups de cinc persones. Dins de cada equip, hi haurà un rol per cada infant: el primer dibuixarà les arrels d'un arbre, el segon el tronc, el tercer les branques, el quart les fulles i els fruits, i el cinquè un fruit i unes fulles caient a terra. Perquè l'*stop-motion* funcioni, hem de fer una fotografia al dibuix cada vegada que s'hi dibuixi un element nou. És important que es mantingui l'enquadrament en cada foto. Per tant, el primer infant dibuixarà les arrels, i nosaltres farem una foto, el segon el tronc, i en farem una altra amb el mateix enquadrament, el tercer dibuixarà les branques, i nosaltres farem una tercera foto... i així successivament fins a tenir les cinc imatges. Quan les tinguem totes, les ajuntem i les posem en bucle (es pot fer amb l'aplicació *Stop Motion Studio*) per veure el resultat: el procés de creixement d'un arbre, d'ençà que neix, fins que cau el fruit i en surt un altre.

GLOSSARI

Animació: Tècnica que permet dotar de moviment dibuixos o objectes inanimats mitjançant la presa fotograma a fotograma de cadascuna de les fases de descomposició del moviment.

Stop-motion: Tècnica d'animació que consisteix a filmar les imatges fotograma a fotograma (objectes, ninots de plastilina o intèrprets reals).

Veü en off: és el so d'una veü que sentim en una pel·lícula, però que no veiem qui la diu. Normalment, representa els pensaments d'una persona o serveix de fil conductor per explicar una història.

PEL·LÍCULES RELACIONADES

Pel·lícules fetes amb stop-motion

Grand Prix a la muntanya dels invents, (Fläklypa Gran Prix) Ivo Caprino, Noruega, 1975.

Fantastic Mr. Fox (Fantástico Sr. Fox), Wes Anderson, Estats Units, 2009.

El bosc de Haquivaqui (Dyrene i Hakkebakkeskogen) Rasmus A Sivertsen, Noruega-Paisos Baixos, 2016.

Pel·lícules sobre la natura

El cargol i la balena, Max Lang i Daniel Snaddon, Regne Unit, 2019.

Wolfwalkers, Tomm Moore i Ross Stewart, Regne Unit, 2020.

DADES DE CONTACTE

Si voleu aprofundir més en aquest o altres aspectes del cinema, els i les docents disposen d'accés gratuït a la Biblioteca del cinema de la Filmoteca amb tot tipus de recursos i bibliografia sobre cinema i cultura audiovisual.

Filmoteca de Catalunya

Filmoteca per a les escoles

filmoteca.escoles@gencat.cat

T 935 565 198

<https://www.filmoteca.cat/web/ca/article/filmoteca-les-escoles>

<https://filmotecaescoles.blog.gencat.cat>

Drac Màgic

drac@dracmagic.cat

T 93 216 00 04

www.dracmagic.cat